LA VITRINA INDISCRETA

Premis i Nobels

Per aquestes dates comencen a caure com cada tardor —impassibles i gairebé monòtons— tota mena de premis literaris. Els forts, com si diguéssim «la grossa» són indiscutiblement els Nobel. Aquells als quals agrada de llegir, i sobretot els crítics, llibreters i editors, es preparen per no sentir-se penjats quan es fa públic el Nobel de literatura; cal tenir una guia a mà o estar veritablement al corrent del que passa, no fos cas que el donin a un escriptor exòtic i que ningú no en pugui dir res ni sàpiga com fer-s'ho per editar-ne l'obra. Això són misèries de l'ofici. Després vénen els Goncourt i els Fémina, que són premis gavatxos i als quals a casa nostra, sempre s'ha donat molt ressò. De locals, no cal dir-ho, tenim el *show* del senyor Lara, que ha demostrat pagar bé i vendre llibres —que no és pas poca cosa— i després el d'Anagrama que és com la faceta culta, cada vegada potser més eclèctica, i el Nadal amb molt prestigi a l'espatlla. De catalans de Catalunya i més enllà, n'hi ha una bona nòmina, des del Tres i quatre a València, el Bertrana a Girona, el Sant Joan a Sabadell, el Sant Jordi a Terrassa, i que, malgrat ser el més ben dotat econòmicament, corre el perill de quedar desert, sense oblidar-nos del Pla ni de la Nit de Santa Llúcia que cau on cau, ni el Ramon Llull de l'esmentat senyor Lara que enguany n'ha augmentat la dotació en tres milions. N'hi ha més. Molts. Massa. La llista circulava i circula i molts originals fan la roda més o menys envernissats per fer sort un dia o altre. Els jurats prou que se saben la història. Fa pocs dies el Prudenci Bretrana i el Sant Joan de novel·la van ser declarats deserts. I ja hi ha qui remou cel i terra: que els jurats volen passar-se de llestos o que de nous valors no n'hi ha. El PEN club, d'altra banda, ha proposat al conseller de Cultura de promoure d'una vegada per totès la traducció i promoció dels autors de més vàlua a les llengües de projecció internacional, única fórmula possible perquè un dia ens caigui un Nobel de veritat. Pere Calders, Baltasar Porcel i Miquel Àngel Riera són els noms que el PEN proposa per a una hipotètica candidatura futura, i pensa reunir-se ben aviat amb el Comitè Internacional de Traductors, per impulsar iniciatives a llarg termini. La recepta és bona. És l'única: fer feina de formigueta i fer-la ben feta. Tenir més ganes d'escriure —i d'estripar— que no de dur medalles. Promoure operacions ambicioses en llengües estrangeres amb autors d'obra sòlida i en editorials de prestigi. No fer el misèries, vaja, però tampoc l'autobombo. Tot això, tan senzil i tan bàsic, costa, en aquest fotut país nostre, massa d'entendre.
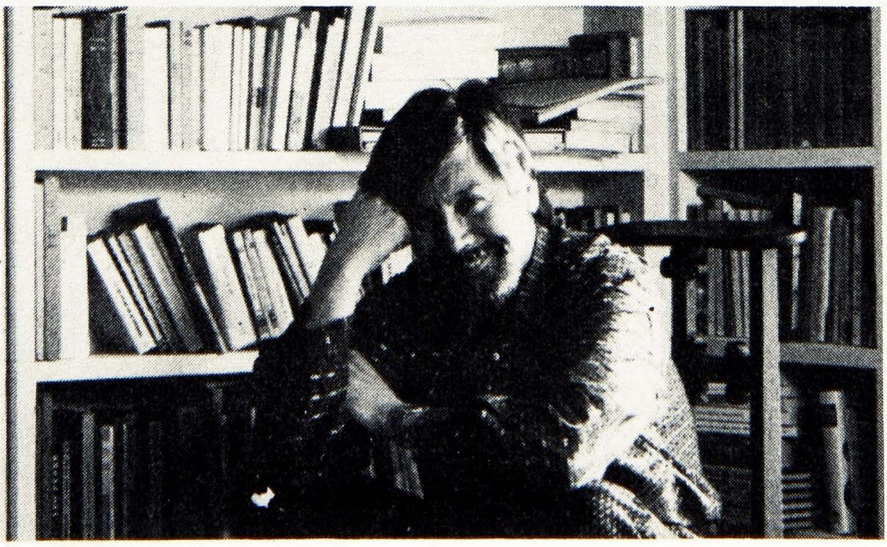
Manuel Forasté